

Interpellationssvar

Dnr
2024-03-22

Kommunfullmäktige

Svar på interpellation från Sverigedemokraterna (SD) - Barns trygghet inom våra förskole- och skolverksamheter

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 19 februari 2024, väckte Wanja Delén - Sverigedemokraterna (SD) följande interpellation.

”Alla barn har rätt till trygghet och god omsorg, i sin hemmiljö likväl som utanför hemmet, dock är det Gävle kommuns ansvar att säkerställa samtliga barns trygghet inom våra förskole- och skolverksamheter. Trots detta faktum, utgör förskolan en otrygg plats för vissa barn. Det handlar om barn som återkommande utsätts för slag, knuffar, sparkar och /eller få hårda föremål kastade på sig- av andra barn. Yngre barn som är livrädda för att gå till förskolan, för där finns andra barn som och ingjuter skräck och åsamkar dem smärta. Trots detta måste de vistas i verksamheten så att deras vårdnadshavare kan förvärvsarbeta/studera.

Barn är barn, vissa är mer impulsiva, andra mindre. Vissa barn är mer utåtagerande, andra mindre. Gemensamt för dem alla är att alla barn är olika och ska således bemötas utifrån sin person och behov. Men när kränkningar och våldsytringar utövas av ett barn gentemot ett annat barn, är det verksamhetens ansvar och skyldighet att stävja samt motverka sådana övergrepp. För att säkra övriga barns trygghet och bryta tidiga våldsytringar hos barn, måste samtlig personal ta barns våldsytringar och offrens utsatthet på allvar, och agera omgående.

Med anledning av det ovan anförda önskar jag ställa följande frågor till ansvarigt kommunalråd/ordförande:

1. Hur arbetar Gävle kommuns förskoleverksamheter med barn som är utåtagerande och kränker/skadar andra barn?
2. Om initiala åtgärder/insatser ej är tillräckliga, hur länge avvaktar verksamheterna innan fler åtgärder/insatser sätts in?
3. Hur ser förutsättningarna ut för kommunens förskolor sett till att stävja samt motverka barns systematiska våldsytringar?
4. Bedömer det politiska styret att kommunens förskoleverksamheter har tillräckliga resurser för att hantera denna problematik?

5. Vilka konsekvenser har förskoleverksamheterna hittills signalerat utifrån de besparingskrav som Gävle kommuns politiska styre ålagt kommunens förskoleverksamheter?
6. Hur ser kommunens tillbudsrapporteringen från förskoleverksamheterna ut, gällande barns våldsytringar och kränkningar mot andra barn, från fem år tillbaka till idag?"

Daniel Olsson (S), Utbildningsnämndens ordförande fick i uppdrag att besvara interpellationen.

Som svar på interpellationen vill jag anföra följande

Svar på interpellantens frågor

1. Hur arbetar Gävle kommuns förskoleverksamheter med barn som är utåtagerande och kränker/skadar andra barn?

Det finns en tydlig struktur för elevhälsoarbetet inom samtliga förskoleområden. Observationer görs i grupp om hur barn samspelar i lek och samspelar med pedagogerna, då uppmärksammas det om det finns behov av särskilda insatser på gruppnivå eller om enskilt barn behöver extra stöd eller anpassningar.

Elevhälsoteamet (EHT) som finns i varje förskoleområde består av avdelningsrepresentanter, rektor, biträdande rektor, specialpedagog samt tal- och språkpedagog. När de möts följs insatser upp. Om inte beslutade insatser givit effekt så görs en analys och andra åtgärder vidtas. Insatser kan bestå av material, utbildning och handledning. Om analysen visar att barnet behöver en resursperson så är det rektor som fattar ett sådant beslut. Ansökan om resurs görs till rektor och i ansökan ska bifogas en analys som beskriver vilket stöd eller vilka anpassningar som behövs. Även eventuella utredningar eller medicinska bedömningar ska lämnas till rektor.

Om det finns behov av en handlingsplan så formuleras den med fokus på pedagogernas förhållningssätt/bemötande, struktur, rutiner och pedagogisk miljö.

Handlingsplanen innehåller analys av pedagogisk kartläggning samt förskolans mål att möta barnets behov på lång och kort sikt. Man tittar på vilka anpassningar som behöver göras på organisations- grupp- och individnivå. Dialog förs med vårdnadshavarna runt innehållet i handlingsplanen och deras syn på barnets situation i förskolan.

2. Om initiala åtgärder/insatser ej är tillräckliga, hur länge avvaktar verksamheterna innan fler åtgärder/insatser sätts in?

Det är en bedömning som görs utifrån varje händelse och varje barn. Insatser utifrån handlingsplanen utvärderas med 6-8 veckors intervall.

3. Hur ser förutsättningarna ut för kommunens förskolor sett till att stävja samt motverka barns systematiska våldsytringar?

Det främjande och förebyggande trygghetsarbetet som innefattar alla skolformer utvärderas regelbundet i EHT och om det visar sig finnas brister i det arbetet så ska det åtgärdas direkt av biträdande rektor i samråd med rektor.

Förutsättningar för att fånga upp barn med behov av särskilda anpassningar finns genom att det finns en genomarbetad struktur för förskolans elevhälsoarbete. I områdets lokala elevhälsa ingår specialpedagog, tal- och språkpedagog och tillgång till kurator samt psykolog finns. Kurator och psykolog är anställda i den centrala elevhälsan.

Kompetensutveckling/handledning finns för de medarbetare/arbetslag som behöver det.

4. Bedömer det politiska styret att kommunens förskoleverksamheter har tillräckliga resurser för att hantera denna problematik?

Utifrån de signaler vi får så finns resurser, men för att ytterligare kunna stärka insatserna behöver de öka. Det politiska styret har hörsammat att det är en stor omställning för förskoleverksamheten just nu eftersom antalet barn minskar i verksamheten. I Samling för Gävles budget finns därför för 2024 10 miljoner riktat mot förskolan för att underlätta det dimensioneringsarbete som förskolan just nu arbetar med.

5. Vilka konsekvenser har förskoleverksamheterna hittills signalerat utifrån de besparingskrav som Gävle kommuns politiska styre ålagt kommunens förskoleverksamheter?

Förskolans generella besparingar minskades tack vare att det i budgeten för 2024 särskilt riktades medel till förskolan. Den mest utmanande ekonomiska frågan förskolan just nu arbetar med är att anpassa verksamheten efter att kommunbidraget minskar på grund av att färre barn föds vilket därmed medför att färre barn börjar förskolan. Utifrån att barnantalet och barnafödandet minskar så arbetar förskolan med att dimensionera verksamheten efter det. De ekonomiska utmaningarna kan dock se olika ut i de

olika förskoleområdena med tanke på att omställningshastigheten är relativt snabb.

Målsättningen vad gäller medarbetare är att så långt som möjligt behålla tillsvidareanställd personal men former för hur detta ska se ut är inte klarlagt ännu, arbetsgivaren har en dialog med fackliga organisationerna. Utbildning Gävle arbetar med att sänka lokalkostnaderna genom att lämna tillfälligt inhyrda paviljonger och det i linje med hela kommunens uppdrag att sänka den totala lokalkostnaden.

Utbildning Gävle arbetar med att i förskolan minska antalet timvikarier och kortare vikariat för att så långt som möjligt behålla utbildad legitimerad personal i det dimensioneringsarbete som pågår. Man ser över pensionsavgångar och är nogsamma med att analysera behov av nyrekrytering. För att se över hur resurser på bästa sätt kan utnyttjas ses organisering av verksamheten över.

6. Hur ser kommunens tillbudsrapportering från förskoleverksamheterna ut, gällande barns våldsytttringar och kränkningar mot andra barn, från fem år tillbaka till i dag?

Den första tabellen nedan visar de uppgifter som finns registrerade i systemet under perioden 2019 - 2023. Avser samtliga kommunala förskolor.

Den andra tabellen nedan visar de anmälningar under samma tidsperiod som personalen markerat som fysiskt våld i sin anmälan.

Anmälan av kränkande behandling:

Samtliga former; verbalt, psykosocialt, fysiskt våld, övrigt

	2019	2020	2021	2022	2023	2019 - 2023
Flicka	31	26	33	41	65	196
Pojke	32	42	30	60	99	263
Totalsumma	63	68	63	101	164	459

Anmälan av kränkande behandling:
Fysiskt våld, knuffar, slag, bett

	2019	2020	2021	2022	2023	2019 - 2023
Flicka	14	8	21	23	38	104
Pojke	20	27	20	46	80	193
Totalsumma	34	35	41	69	118	297

Härmed anser jag interpellationen besvarad.

Daniel Olsson (S)
Utbildningsnämndens ordförande